

1862. Odlok o razglasitvi cerkve sv. Urha – Maršiči – za kulturni spomenik lokalnega pomena, stran 4554.

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11 odl. US, 90/12 in 111/13) in 17. člena Statuta Občine Ribnica (Uradni list RS, št. 17/12) ter predloga Zavoda za varstvo kulturne dediščine št. 6221-0005/2018-2 z dne 6. 9. 2018 je Občinski svet Občine Ribnica na 5. seji dne 11. 6. 2019 sprejel

ODLOK

o razglasitvi cerkve sv. Urha – Maršiči – za kulturni spomenik lokalnega pomena

1. člen

Za kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasi enota dediščine: Maršiči – cerkev sv. Urha, EŠD 2386 (v nadaljnjem besedilu: spomenik).

2. člen

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik lokalnega pomena:

Cerkev sv. Urha zaradi izjemnih arhitekturnih, zgodovinskih, umetnostno zgodovinskih vrednot in predvsem zaradi pričevalnosti in redkosti motivov upodobitev na freskah iz začetka 16. stoletja, delu hrvaškega slikarja Tomaža iz Senja, izpričuje pomemben poznosrednjeveški in poznobaročni sakralni objekt na Slovenskem. Za cerkev sv. Urha na Maršičih so značilne predvsem freska pohoda Svetih treh kraljev na severni strani ladje; v prezbiteriju so po srednjeveškem ikonografskem programu upodobljene svetniške postave. Svetniki so naslikani pod arkadami, ki jih predstavljajo polkrožni loki na stebrih. V poznogotskih okenskih kapah sta naslikani sonce in luna, iz katerih se da sklepati, da je bil nekoč poslikan tudi obok prezbiterija. V okenskem obodu je znamenita podoba lisice romarice – javnosti razpoznavna freska cerkve sv. Urha.

Notranja oprema in oprava:

Poznobaročni veliki oltar sv. Urha, lesen kip sv. Urha, stranska lesena kipa: levo sv. Miklavž in desno svetnik s srcem v desni in knjigo v levi roki, v ladji sta na severni steni na podstavkih postavljena kipa Srce Jezusovo in Srca Marijina.

V cerkvi so lesene klopi izdelane v 90 letih 20. stoletja po prvotnih klopih in obnovljen tlak v ladji v smislu rekonstrukcije prvotnega »jenšterla«.

Cerkev sv. Jurija zaradi izjemnih arhitekturnih, zgodovinskih in arheoloških lastnosti skupaj z restavrirano notranjo opremo izpričuje pomemben celovit sakralni objekt in hkrati predstavlja pomembno mesto med celotno zasnovanimi sakralnimi arhitekturnimi spomeniki prve tretjine 17. stoletja na Slovenskem.

Ohranitev navedenih lastnosti utemeljuje razglasitev za spomenik.

Spomenik se razglasi z namenom, da se zagotovita njegov nadaljnji obstoj in celovitost ter ohranijo naslednje varovane sestavine:

Cerkev se varuje v celoti: z ohranjenimi arhitekturnimi in umetnostno zgodovinskimi prvini ter notranjo opremo in opravo.

3. člen

Spomenik stoji na nepremičnini: parcele št. 974, k. o. 1615 – Podpoljane.

Zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti se spomeniku določi vplivno območje, ki obsega nepremičnine: parc. št. 1/2, 1/3 (zahodni del parcele); 2; 5/1, vse k. o. 1616 – Podpoljane.

Meje spomenika in njegovega vplivnega območja so določene na digitalnem katastrskem načrtu v izvornem merilu 1:2880 in vrisane na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1:5000.

Izvirnike načrtov iz prejšnjega odstavka hranita Občina Ribnica (v nadaljnjem besedilu: občina) in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zavod).

4. člen

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

– ohranjanje in redno vzdrževanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih in zgodovinskih vrednot, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti, tako na zunanjščini kot v notranjščini z vso originalno opremo. V primeru okrnitve spomenika ali notranje opreme je potrebno zagotavljanje dostopa javnosti v obsegu, ki ne ogroža varovanja spomenika ter pravic lastnika;

– ohranjanje namembnosti spomenika skladno s prvotno namembnostjo;

– strokovno prenovo okrnjenih prvin arhitekture v smislu rekonstrukcije avtentične podobe spomenika;

– strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih izvornih prvin arhitekturne zasnove zunanjščine in notranjščine spomenika ter notranje opreme po načelu ohranjanja v obliki, legi, materialu, strukturi in barvni podobi;

– prepoved spreminjanja varovanih vrednot arhitekturne zasnove zunanjščine in notranjščine ter notranje opreme z rušenjem in odstranjevanjem kot tudi z nadzidavo, prezidavo in dodajanjem posameznih prvin;

– zagotavljanje dostopa javnosti v obsegu, ki ne ogroža varovanja spomenika ter pravic lastnika;

– predhodno izdelavo konservatorskega načrta v primeru večjih posegov v spomenik ali v njegovo celovito prenovi;

– ohranjanje vedut na spomenik in s spomenika na okolico;

– redno vzdrževanje spomenika in njegovih delov ter neposredne okolice;

– dovoljeno je izvajati sanitarno sečnjo.

Notranja oprema:

– ohranjanje in redno vzdrževanje opreme v njeni izvornosti in neokrnjenosti z vsemi originalnimi dodatki, v materialu, barvi in velikosti;

– dovoljeno je premeščanje in raba opreme kadar je to del funkcije predmeta ali objekta (npr. pohištvo, posodje, parametri), razen v primerih, če raba ogroža obstoj te opreme;

– izjemoma so dovoljena začasna premeščanja za razstave in druge vrste promocije, vendar le po muzealskih standardih.

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

– ohrani njegov sakralni pomen in raba;

– ohrani neokrnjenost arhitekturnih, likovnih in zgodovinskih ter socioloških vrednot;

– poveča pričevalnost kulturnega spomenika in situ in v medijih;

– vzpodbudi učno-predstavitveno in znanstveno-raziskovalno delo.

5. člen

Za vplivno območje spomenika velja varstveni režim, ki:

– prepoveduje posegati v plasti arheološkega spomenika, razen pooblaščenim osebam s predhodnim pisnim soglasjem zavoda;

– prepoveduje spreminjati varovane elemente arhitekturne zasnove zunanosti in notranosti objekta z rušenjem in odstranjevanjem kot tudi z nadzidavo, prezidavo, prizidavo in dodajanjem posameznih prvin; če je spomenik ali njegov varovani del okrnjen, zagotoviti na stroške povzročitelja povrnitev v stanje pred okrnitvijo;

– dovoljuje izvajati sanitarno sečnjo.

6. člen

Lastnik, posestnik in upravljavec spomenika morajo v sorazmerju s svojimi zmožnostmi javnosti omogočiti dostopnost spomenika in njegovo predstavljanje. Javni dostop ne sme ogroziti spomenika in posameznih spomeniških vrednot zlasti ne njegove osnovne namembnosti.

7. člen

Za vse posege v spomenik in v njegovo vplivno območje, razen če zakon ne določa drugače, je treba predhodno pridobiti kulturno-varstvene pogoje in kulturno-varstveno soglasje zavoda.

8. člen

Nadzor nad izvajanjem odloka opravlja inšpektorat pristojen za področje kulturne dediščine.

9. člen

Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnega spomenika na nepremičninah, navedenih v prvem odstavku 3. člena tega odloka.

10. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-5/2018-4

Ribnica, dne 11. junija 2019

Župan
Občine Ribnica
Samo Pogorelc
